

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ _ ” 201 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку» на
тему: «Взаємодія банків та підприємств реального сектору»

Виконавець:

студентка ЦЗФН

Шаповал Анастасія Віталіївна

_____ (підпис)

Науковий керівник:

д.е.н., професор

Коваленко Вікторія Володимирівна

_____ (підпис)

АНОТАЦІЯ

Шаповал А. В.,

«Взаємодія банків та підприємств реального сектору»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою «Управління діяльністю банків на
фінансовому ринку»,

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – форми та види взаємодії банківської системи з підприємствами реального сектору.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти взаємодії банківського сектору з реальним сектором економіки за допомогою розгляду форм за різними ознаками та суб'єктами відносин.

Проаналізовано сучасний стан діяльності банківських інститутів з підприємствами реального сектору в Німеччині, США та Японії. Водночас досліджено сучасні форми та результати від взаємодії представлених секторів на території України.

Запропоновано методи вдосконалення співпраці банківського сектору України з підприємствами для покращення ефективності. Основним елементом визначено послаблення кредитної політики банків при зниженні відсотку за допомогою систем вдосконалення оцінки клієнтів та їх проектів.

Ключові слова: реальний сектор, кредитна політика, інвестиційні операції, оцінка клієнтів, кредитування підприємств.

ANNOTATION

Shapoval A. V.,
«Interaction between Banks and Real Sector Enterprises»,
thesis for Master degree
in specialty «Finance, Banking and Insurance»
under the program «Management of banks in the financial market»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2019

The thesis consists of three chapters. The object of study is forms and types of interaction of the banking system with the enterprises of the real sector.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of the interaction of the banking sector with the real sector of the economy through the consideration of forms on different ground.

The current state of activity of banking institutions with real sector enterprises in Germany, the USA, and Japan is analyzed. At the same time, modern forms and results from the interaction of the represented sectors on the territory of Ukraine are investigated.

Methods of improvement of cooperation of the banking sector of Ukraine with the enterprises for improvement of the result are offered. The main element is the weakening of banks' credit policy while reducing the interest rate through the use of customer evaluation systems and their projects.

Keywords: real sector, credit policy, investment operations, customer evaluation, corporate lending.

ЗМІСТ

	стр.
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВЗАЄМОДІЇ БАНКІВ ТА ПІДПРИЄМСТВ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ.....	7
1.1 Теоретичні аспекти понять кредитної та інвестиційної діяльності банків.....	7
1.2 Форми та механізми взаємодії банківського та реального секторів економіки.....	13
1.3 Методи оцінки ефективності взаємодії банків та підприємств реального сектору.....	20
Висновки до першого розділу.....	25
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ БАНКІВ ТА СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	27
2.1 Аналіз макроекономічних показників розвитку реального сектору економіки.....	27
2.2 Тенденції взаємодії банків та підприємств: основні операції та продукти.....	34
2.3 Аналіз ефективності взаємодії банків та реального сектору економіки.....	44
Висновки до другого розділу.....	51
РОЗДІЛ 3. ТЕНДЕНЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ФІНАНСОВОГО ТА РЕАЛЬНОГО СЕКТОРІВ УКРАЇНИ	53
3.1 Особливості взаємодії та проблеми українських банків з представниками реального сектору.....	53
3.2 Шляхи вдосконалення ефективності взаємодії банків та підприємств в Україні.....	69
Висновки до третього розділу.....	76
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83
ДОДАТКИ.....	93

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасний стан взаємодії банківської системи з реальним сектором економіки охоплює досить значний масив операцій банківських установ. Ефективне використання співпраці даного типу призводить до покращення економічних результатів банківських установ та розширення діяльності підприємств, сприяючи при цьому покращенню економічного стану на національному рівні. Сьогодні правильно підібрані форми взаємодії та встановлена політика банківських установ стосовно реального сектору дозволяє впливати на розвиток банківської системи в цілому, вдосконалюючи взаємовідносини з суб'єктами в вигляді підприємств.

Вивченню діяльності взаємодії банківського сектору економіки з реальним сектором **присвячувались різноманітні роботи**, як зарубіжних так і вітчизняних дослідників. До вітчизняних належать: І. О. Доценко, А. М. Герасимович, А. Рахметова, Д. Мамаєва, М. Гудов, Т. Гудзь, О. Добровольська, Ю. В. Мароха, А. В. Непран, О. В. Гасій та безліч інших. До зарубіжних дослідників належать: Людвіг Місес, Катажиина Сум, Д. В. Дамянд та Р. Г. Райан, Харвей Л. Пітт та Джулія Л. Вільямс, Катріна Еліс, Роні Міхаель, Д. П. Ільмурутов, В. Онодуга та О. Ановор, Л. Талімова та Г. Калкабаєва та інші.

Мета дипломної роботи полягає в обґрунтуванні та дослідженні теоретичних і практичних аспектів існування взаємодії банківського та реального секторів, й розробленню практичних рекомендацій для вдосконалення співпраці даного типу.

Досягнення мети передбачає досягнення наступних **завдань**:

- дослідження теоретичних аспектів понять кредитної та інвестиційної діяльності банків;
- аналіз форм та механізмів взаємодії банківського та реального секторів економіки;
- розгляд методів оцінки ефективності взаємодії банків та підприємств;

- аналіз макроекономічних показників розвитку реального сектору економіки;
- дослідження тенденцій взаємодії банків та підприємств: основні операції та продукти;
- аналіз ефективності взаємодії банків та реального сектору економіки;
- розгляд особливостей взаємодії та проблем українських банків з представниками реального сектору;
- створення рекомендацій для вдосконалення ефективності взаємодії банків та підприємств в Україні.

Об'єктом дослідження виступають форми та види взаємодії банківської системи з підприємствами реального сектору.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти діяльності банків з реальним сектором економіки на сучасному етапі розвитку.

Методи дослідження. За основу дослідження взято діалектичний підхід до вивчення економічних і фінансових явищ, котрий передбачає виявлення закономірностей, тенденцій та взаємодії щодо розвитку.

При написанні роботи за базу було використано: порівняльний, статистичний та графічний методи. Водночас, для виявлення взаємодії між показниками було застосовано та проведено авторегресійний та регресійний аналізи.

Інформаційна база. Методологічною та теоретичною основами дослідження послуговували наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, економістів та дослідників, матеріали наукових статей періодичних видань, нормативно-законодавчі акти України.

В якості емпіричної бази дослідження для аналізу української ситуації використані статистичні звіти Національного банку України, офіційні статистичні матеріали Державного комітету статистики України, офіційні статистичні матеріали банківських установ.

ВИСНОВКИ

Дослідження проведені в дипломній роботі дозволяють зробити наступні висновки.

Теоретична основа дослідження дозволила виділити основні напрямлення діяльності банківської системи стосовно реального сектору економіки. Основними напрямками є кредитні та інвестиційні операції банків. Звідси, банківський кредит являє собою форму кредиту, що надається банківськими установами своїм клієнтам в грошовій формі відображаючи при цьому категорію економічних відносин. Одночасно з тим інвестиційні операції банку це вкладення грошових та інших резервів банку в цінні папери, нерухомість, статутні фонди підприємств і інші об'єкти вкладень, ринкова вартість котрих здатна зростати й приносити банку дохід у формі відсотків, дивідендів, прибутку від перепродажу.

Відзначено, що основними суб'єктами даного типу взаємовідносин є банківські установи й фірми, підприємства й організації як представники реального сектору. Окрім основних суб'єктів можливо також додати державу як непрямого учасника. Форми розглянуто за різними ознаками: термін, рівень ризику, об'єкт фінансування, обслуговування, ініціаторство, обов'язковість, вид фінансування.

Дослідження результату від взаємодії для кожного суб'єкту можливо спостерігати на різних рівнях, в залежності від досліджуваного суб'єкта: банківський рівень, рівень підприємств, рівень держави. Дослідження доцільно проводити на основі стандартних індикаторів та показників: від частки кредитів наданих суб'єктам підприємств до оборту інвестованих коштів та впливу довгострокових кредитів на діяльність як банків так і фірм, організацій, підприємств. Одночасно з тим у роботі запропоновано, проводити авторегресійний та регресійний аналізи, що дозволяють виявити залежність між діяльністю банків як постачальників послуг та підприємствами як клієнтів, при

впливі на прибуток підприємств, дохід банків та залежності банківських установ від повернення кредитів реальним сектором.

Загальний аналіз макроекономічних та банківських показників Німеччини, Японії та США в зрівнянні з Україною дозволив зазначити про проблеми відставання країни. Україна має досить значні проблеми в економічному плані на протязі десятиріччя. Дві впливові кризи досить вагомо відзначились на зниженні показника розвитку та зростання. Проте, було зазначено про залежність Німеччини та Японії від зовнішніх чинників світових циклічних коливань економіки, що призводить до погіршення показників економічного характеру.

Практичний аналіз, на прикладі США, дозволив виявити характеристику основних форм взаємодії банківських установ з реальним сектором: кредитування, депозитування та посередницькі й консультаційні послуги. На американському ринку досить важливою формою взаємодії між банківськими інститутами та реальним сектором виявились інвестиційні послуги в вигляді консультаційних, синдикатних кредитів та проведення операцій з поглинання та злиття. Дохід цієї групи за певними ланками може складати до 40% від загального доходу. Діяльність з клієнтами великого розміру складає близько 8% доходу та частки діяльності, що було продемонстровано на прикладі JPMorgan Chase & Co. За аналізом банку Deutsche Bank AG помітно, що форми взаємодії також будуються на оцінці кредитного ризику, при якому найбільший сегмент належить середньому ризику. Правильне розподілення кредитних коштів за ризиком групи позичальників дозволяє збільшувати прибуток банків та зменшувати щороку відсоток неповернутих кредитів. Важливою частиною для банків є взаємодія з МСП.

Векторна авторегресія проведена для США дозволила зазначити про залежність показника кредитування та ВВП. Кредитування реального сектору дозволяє покращувати показник ВВП в країні, що свідчить про те, що банками обираються доречні та ефективні проекти, й існує раціональне та об'єктивне дослідження клієнтів банку. Одночасно з тим значна кількість стартапів та

підприємств в країні, що використовують кредитні кошти як можливість сприяння діяльності дозволяють збільшувати прибутки компанії, впливаючи на валовий дохід.

Одним з варіантів дослідження діяльності було продемонстровано аналіз неповернених кредитів в країні від реального сектору економіки. В Німеччині, Японії та США від 2009 року відбувається зниження показника неповернутих кредитів до загального кредитування приватного сектору, що не досягає позначки у 2%. Це свідчить про меншу ризикованість для банків та стабільність систем, що дозволяють приватному сектору повертати кредити.

Проведений регресійний аналіз для JPMorgan Chase & Co стосовно залежної змінної доходу дозволив зазначити про те, що витрати на технологічну оснащеність та компенсаційні витрати мають менший вплив ніж маркетинг та витрати на розміщення коштів підприємств й витрати при злитті. Компенсаційні витрати банку є значно меншими оскільки правильно підібрана сегментація дозволяє раціонально використовувати наявні активи банку та зменшувати ризик операцій. Загалом це свідчить про правильне структурування діяльності та форм взаємодії з реальним сектором економіки.

Перехід до дослідження українського сегмента дозволив зазначити, про те, що основною формою взаємодії банківської системи з реальним сектором економіки в Україні є кредитні операції. Кредити реальному сектору економіки складають понад 80% в динаміці від загального розміру кредитів наданих банківським сектором. Вагомою проблемою даної співпраці є те, що понад 50% кредитів наданих підприємствам належать до проблемних. Основною проблемою даної частки проблемних кредитів є надання коштів клієнтам, котрі відносяться до 10 групи, що являє рівень дефолту 1. Водночас досить висока вартість кредитів, що репрезентуються значенням понад 19% не дозволяє розвиватись значною мірою підприємствам. Банки використовують політику дорогих кредитів намагаючись вкладати в вартість ризику неповернення коштів. Зазначення даної проблеми дозволило скласти рекомендації створення більш лояльної відсоткової політики банків стосовно кредитів реальному

сектору економіки. Першим етапом до зниження відсотків є зниження облікової ставки, що характеризується змінами на державному рівні. Зниження облікової ставки внаслідок політики таргетування інфляції одночасно зі зниження відсотків за депозитними сертифікатами підштовхне банки до використання кредитів з реальним сектором як одну з основних ланок отримання доходу, що посприє зниженню вартості кредитів.

Окрім цього, запропоновано банкам ввести нову систему оцінки проектів, що фінансуються та оцінки банкрутства підприємств реального сектору. За основу було обрано систему PARTS та модель оцінки можливого банкрутства підприємства за Тефлером. Дані моделі адаптовано до українського ринку та видозмінено їх початкову форму.

Система оцінки проектів включає чотири основні аспекти: призначення (0,4), сума (0,3), термін (0,25) та застава (0,05). Часткове значення застави нівелюється оскільки, попередні показники дозволять проаналізувати загалом доцільність проекту, котрий буде профінансовано та його результативність. До аспекту «призначення» створено спеціально рекомендаційну схему відбору проектів. Основною умовою функціонування даної системи є створення спеціальних департаментів ризик-менеджменту та кредитного комітету, котрі визначатимуть доцільність проекту. Аспект суми характеризується проведенням власного банківського оцінювання вартості проекту та його окупності порівнюючи з фінансовими показниками та бажаною сумою, котра надається позичальником.

Окрім вдосконаленої системи оцінки проекту щодо фінансування варто впровадити систему оцінки можливого банкрутства підприємства, за основу обрано модель Теффлера. Дана система була видозмінена для українського сегмента зі збільшенням розміру оптимальності показника до 0,3 та введенням нових коефіцієнтів, таким чином модель набуває наступного вигляду:

$$Z = 0,62X1 + 0,21X2 + 0,25X3 + 0,16X4$$

Запропоновано ввести на державному рівні єдину інформаційну базу. Затвердження на законодавчому рівні дозволить передавати усю інформацію

стосовно позичальників та боржників, результатів проведених аналізів з усіх кредиторських закладів. Запровадження нормативного акту даного характеру повинно включати обов'язкову передачу інформації від установи, що працює на даному ринку не залежно від розміру та підпорядкованому органу. Це дозволить уникати проблем подвійних боргів та створить прозорість інформації між кредиторами.

За аналізом сучасного стану також варто зазначити, що більшість підприємств депозитів та кредитів належать до сфери оптової та роздрібною торгівлі. Досить висока вартість кредитів МСП та інших сфер реального сектору економіки значно перевищують вартість в США та Німеччині, що впливає на залежність показників економічного зростання країни та кредитів. Так, саме показник ВВП впливає на збільшення кредитів в Україні, в той час як в США все відбувається інакше, кредити дозволяють покращувати економічний стан. Державою підтримуються лише сфери агросектору та електроенергії. Акторам даної сфери надаються пільги кредитування на досить сприятливих умовах. Водночас з тим сильно страждають інші сектори реальної економіки, тому варто також запровадити поліпшення умов стосовно інвестиційного кредитування банками в різні сфери, використовуючи наступні інструменти: зниження податкового тягаря з прибутку банків від інвестиційного кредитування терміном понад 5 років; зниження податкового тягаря з прибутку банків від довгострокових фінансових інвестицій; при діяльності з інвестиціями в ризиковані сектори необхідна державна підтримка в розрізі страхування.

Загалом запропоновані інструменти на українському ринку дозволять покращити ситуацію стосовно взаємодії банківських установ, що продемонстровано на прогнозованому аналізі при залежній змінній ВВП від кредитування реального сектору. На протязі 5-и років при впровадженні запропонованих рекомендацій при інших незмінних умовах можливе зростання показників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арбузов С.Г., Колобов Ю.В., Науменкова С.В. Банківська енциклопедія: Центр наукових досліджень Національного банку України: Знання, 2011. 504 с. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=112997>
2. Белотелова Н.П., Белотелова Ж.С. Деньги, кредит, банки: учебник: 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Дашков и К, 2015. 399 с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=2ahUKEwio2-TB9pnlAhVR_CoKHTAXDQEQFjADegQIAhAC&url=https%3A%2F%2Frucont.ru%2Ffile.ashx%3Fguid%3Dbbf5ff5c-d23f-4dcd-81d9-0796ed1718be&usg=AOvVaw3rAkkus1zkUedH5AiVmbFc
3. Доценко І. О. Сутність та значення кредитної діяльності баку у сучасних умовах економічного розвитку: Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017.
URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/12_1_2017ua/23.pdf
4. Agnès Festré. Schumpeter on money, banking and finance: An institutionalist perspective: European Journal of the History of Economic Thought. 2009. URL: https://www.researchgate.net/profile/Agnes_Festre2/publication/46527684_Schumpeter_on_money_banking_and_finance_An_institutionalist_perspective/links/0046352d273b0d72d9000000/Schumpeter-on-money-banking-and-finance-An-institutionalist-perspective.pdf?origin=publication_detail
5. Hagemann H. L. Albert Hahn's Economic Theory of Bank Credit: 2010. URL: http://epub.wu.ac.at/2948/1/wu_wp134.pdf
6. Werner R. A lost century in economics: Three theories of banking and the conclusive evidence: International Review of Financial Analysis. 2015. URL: <https://www.nbp.pl/badania/seminaria/28ix2018-1.pdf>
7. Словник «Business Dictionary». URL: <http://www.businessdictionary.com/definition/bank-credit.htm>

8. Словник «Investor Words». URL:
http://www.investorwords.com/402/bank_credit.html
9. Словник «Financial Dictionary». URL:
<https://www.thefreedictionary.com/Bank+credit>
10. Глущенко С.В. Кредитний ринок: інститути та інструменти: навч. посіб.: Видавничий дім «КиєвоМогилянська академія». 2010. 153 с. URL:
http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/9082/Glushchenko_Groshi.pdf?sequence=1
11. Владчиин У.В. Банківське кредитування: навчальний посібник. Атіка. 2008. URL:
https://pidruchniki.com/1584072045689/bankivska_sprava/bankivske_kredituvannya
12. Міщенко В.І., Слав'ягська Н.Г., Коренева О.Г. Банківські операції: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання. 2007. URL:
<https://finance.mnau.edu.ua/files/dystsypliny/bankivska-diyalnist/2007-mischenko-bankivski-operacii.pdf>
13. Mises L. The Theory of Money and Credit. URL:
[http://inis.jinr.ru/sl/M_Mathematics/MV_Probability/MVspf_Stochastics%20in%20finance/Ludwig%20von%20Mises.%20Theory%20of%20Money%20and%20Credit\(302s\).pdf](http://inis.jinr.ru/sl/M_Mathematics/MV_Probability/MVspf_Stochastics%20in%20finance/Ludwig%20von%20Mises.%20Theory%20of%20Money%20and%20Credit(302s).pdf)
14. Anil K Kashyap Stevens. Distinguished Service Professor of Economics and Finance. URL:
<https://faculty.chicagobooth.edu/anil.kashyap/research/chronological.html>
15. Sum K. Theoretical Aspects of Banking Regulation. URL:
https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-41378-5_1
16. W. Diamond D., Rajan R.G. Money in a theory of banking: National Bureau of economic research. 2003. URL: <https://www.nber.org/papers/w10070.pdf>
17. Доценко І., Доценко В. Сутність та значення кредитної діяльності банку усучасних умовах економічного розвитку: Науковий вісник

Ужгородського національного університету. 2017. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/12_1_2017ua/23.pdf

18. Pitt L. Harvey , Williams L. Julie. The convergence of commercial and investment banking: new directions in the financial services industry. URL: [https://www.law.upenn.edu/journals/jil/articles/volume5/issue2/PittWilliams5J.Comp.Bus.%26Cap.MarketL.137\(1983\).pdf](https://www.law.upenn.edu/journals/jil/articles/volume5/issue2/PittWilliams5J.Comp.Bus.%26Cap.MarketL.137(1983).pdf)

19. Ellis Katrina, Michael Rona, O'Hara Maureen. Competition in investment banking. 2011. URL: https://ac.els-cdn.com/S1879933710000059/1-s2.0-S1879933710000059-main.pdf?_tid=7ba08002-0452-4f82-b265-9a3f0138610a&acdnat=1521415010_83439f1cc5b7d4f73a2540812dbf1a25

20. George P. Tsetsekos, Panos Varangis. The Structure of Derivatives Exchanges: Lessons from Developed and Emerging Markets. World Bank Policy Research Working Paper. 2016. URL:

https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=623890

21. Morrison Alan D., Wilhelm Jr., William J. Investment banking: institutions, politics, and law. Oxford university press. URL: <https://global.oup.com/academic/product/investment-banking-9780199296576?cc=ua&lang=en&>

22. Руденко О.А. Особливості державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер. : Економічні науки. 2014. с. 31-37

23. Stowell P. David. An introduction to investment banks, hedge funds and private equity. 2-nd edition. 2010. P. 575. URL:

http://www.smv.gob.pe/Biblioteca/temp/catalogacion/Investment_Banks_Hedge_Funds_Private_Equity.pdf

24. Ильмуратов Д.П. Основы деятельности современных инвестиционных банков. Вестник Института экономики и антикризисного управления. 2017. URL: http://www.ieay.ru/assets/files/new_archive/nauka_v_ieay/files/vestnik-ieay/17/Ilmuratov.pdf

25. Erick Sirri. Investment Banks, Scope, and Unavoidable Conflicts of Interest. *Economis review*. Federal Reserve Bank of Atlanta. 2004. URL: <http://faculty.babson.edu/sirri/research/investment%20bank%20conflicts.pdf>
26. Banks and the Real Economy. Thematic Special Issue of *The Journal of Corporate Finance* URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-corporate-finance/call-for-papers/banks-and-the-real-economy>
27. VII. The interaction between the financial sector and the real economy. BIS. URL: <https://www.bis.org/publ/arpdf/ar2002e7.pdf>
28. The transmission channels between the financial and real sectors: a critical survey of the literature. Basel Committee on Banking Supervision. 2011. URL: https://www.bis.org/publ/bcbs_wp18.pdf
29. Рахметова А. Концепция взаимодействия банковского и реального секторов экономики в современных условиях. 2015. URL: [http://www.old.fa.ru/dep/ods/autorefs/Dissertations/Рахметова%20А.М.%20\(12.05.2016\)%2040a7ff835bacd0039363b5d5a6f739db.pdf](http://www.old.fa.ru/dep/ods/autorefs/Dissertations/Рахметова%20А.М.%20(12.05.2016)%2040a7ff835bacd0039363b5d5a6f739db.pdf)
30. Sudipta Jha, Ambar Ghosh, Chandana Ghosh. Interaction between the Real Sector and the Financial Sector: An Alternative to the IS-LM Model. *Contemporary Issues and Ideas in Social Sciences*. 2016. URL: <http://journal.ciiss.in/index.php/ciiss/article/viewFile/90/93>
31. Onodugo V., Anowor O. Bank Credit and Private Sector Investment: Evidence from Nigeria. *International Journal of Management Reviews*. 2014. P. 89-92
32. Мамаева Д.С. Банковский и реальный сектора экономики: проблемы взаимодействия. *Совершенствование хозяйственного механизма в регионе*. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/bankovskiy-i-realnyy-sektora-ekonomiki-problemy-vzaimodeystviya>
33. Гудов М., Гудов А., Федоткина О. Взаимодействие коммерческих банков и реального сектора в условиях инновационного развития экономики региона. *Регионология*. 2011. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/bankovskiy-i-realnyy-sektora-ekonomiki-problemy-vzaimodeystviya>

34. Гудзь Т. Напрями впливу фінансового сектору економіки України на діяльність підприємств. Вісник соціально-економічних досліджень. 2013. С. 19-26
35. Talimova L., Kalkabaeva G. The Interaction of the Banking and Real Sector of the Economy of Kazakhstan. Mediterranean Journal of Social Sciences. 2015. URL: <https://www.mcser.org/journal/index.php/mjss/article/view/6682>
36. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: навчальний посібник [Текст] / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергеева. - Одеса: Атлант, 2014. - 484 с.
37. Зверяков М. І. Пізнавальний потенціал політичної економії [Текст] / М. І. Зверяков // Економічна теорія . – 2012. – № 3. – С. 5–14.
38. Kazarenkova1 N., Kolmykova T., Ovcharova O. Assessment of Interaction between Banking and Real Sectors of the Economy Based on the Convergence Effect. International Journal of Economics and Financial Issues. 2015. P. 281-286
39. Konečný T., Oхана B. Credit spreads and the links between the financial and real sectors in a small open economy. Working paper series. 2014. URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecbwp1730.pdf?71cb9f04416647db6b8e4471a800aa70>
40. Dobrovolska O. Formation of the effective financial relationships of agricultural farms with credit and financial system in Ukraine. Международный научный журнал «Интернаука». 2017. № 3(2) С. 61-67
41. Вдовенко Л. Методичні підходи до оцінки ефективності кредитних відносин. 2018. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/17_ukr/76.pdf
42. Melnychuk Y. Application of systematic approaches to assessing the effectiveness of the bank in conditions of financial independence of the region Економічні горизонти. 2019. № 1(8). С. 36–43
43. Festré A., Nasica E. Schumpeter on money, banking and finance: An institutionalist perspective. European Journal of the History of Economic Thought. № 16(2). 2009. P. 325-356
44. Laib Y. Determinants of bank financing for small and medium enterprise. Gestion 2000. 2013. № 30(3). P. 29-47
45. Liang L., Huang B., Liao C., Gao Y. The impact of SMEs' lending and credit

guarantee on bank efficiency in South Korea. Review of Development Finance. 2017.

URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S18799337173002228>

46. Ogane Y. Banking relationship numbers and new business bankruptcies. Small Business Economics. 2016. № 46(2). P. 169-185

47. Статистична інформація за макропоказниками України. Офіційний сайт «The global economy». URL: <https://www.theglobaleconomy.com/Ukraine/>

48. Статистична інформація за макропоказниками Німеччини. Офіційний сайт «The global economy». URL: <https://www.theglobaleconomy.com/Germany/>

49. Статистична інформація за макропоказниками Японії. Офіційний сайт «The global economy». URL: <https://www.theglobaleconomy.com/Japan/>

50. Статистична інформація за макропоказниками США. Офіційний сайт «The global economy». URL: <https://www.theglobaleconomy.com/USA/>

51. Дешко А. Огляд ринку банківського кредитування. 2017. URL: <https://iser.org.ua/analitika/ekonomichnii-analiz/ogliad-rinku-bankivskogo-kredituvannia>

52. Hartz IV (Arbeitslosengeld II). URL:

<https://www.sozialleistungen.info/hartz-iv/>

53. In dem Verfahren über die Verfassungsbeschwerde. Beschluss vom 11. Mai 2009 URL:

https://www.bundesverfassungsgericht.de/entscheidungen/rk20090511_1bvr151708.html

54. Total credit to the non-financial sector (core debt). Domestic currency billions. BIS URL: <https://stats.bis.org/statx/srs/table/f1.3>

55. ECB Guide to the internal capital adequacy assessment process (ICAAP), European central bank URL:

https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.icaap_guide_201811.en.pdf

56. ECB Guide to the internal liquidity adequacy assessment process (ILAAP) URL:

https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.ilaap_guide_201811.en.pdf

57. Динаміка кредитів наданих нефінансовим корпораціям в Україні. Офіційний сайт «Національний банк України» URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiAwd3Ok5rlAhUvtYsKHY2RCDQQFjAAegQIAhAC&url=https%3A%2F%2Fbank.gov.ua%2Ffiles%2F3.3-Loans.xls&usg=AOvVaw2OJ5uhhiPQgRQeqVtA_xh3

58. Статистичні дані по кредитуванню нефінансового сектору за видами економічної діяльності в Україні «Національний банк України» URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiAwd3Ok5rlAhUvtYsKHY2RCDQQFjAAegQIAhAC&url=https%3A%2F%2Fbank.gov.ua%2Ffiles%2F3.3>

59. Banking credit to private sector. The world bank URL: <https://data.worldbank.org/indicator/FS.AST.PRVT.GD.ZS>

60. Monetary Policy Report submitted to the Congress. 22.02.2019. 2B of the Federal Reserve Act. The Federal Reserve System URL: <https://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/2019-02-mpr-part1.htm>

61. Assets and Liabilities of Commercial Banks in the United States. The Federal Reserve System URL:

<https://www.federalreserve.gov/releases/h8/current/default.htm>

62. Charge-Off and Delinquency Rates on Loans and Leases at Commercial Banks, 100 Largest Banks. The Federal Reserve System URL: <https://www.federalreserve.gov/releases/chargeoff/chgtop100sa.htm>

63. Статистичні дані за інвестиційними операціями банків. Офіційний сайт «The Wall Street Journal» URL: <http://graphics.wsj.com/investment-banking-scorecard/>

64. Annual Report 2018 JPMorgan Chase & Co URL: <https://www.jpmorganchase.com/corporate/investor-relations/document/annualreport-2018.pdf>

65. Annual Report 2018 Deutsche Bank AG URL: https://www.db.com/ir/en/download/Deutsche_Bank_Annual_Report_2018.pdf

66. Статистичні дані по США. Офіційний сайт «FRED» URL: <https://fred.stlouisfed.org/categories/32267>

67. Статистичні дані по Німеччині. Офіційний сайт «FRED» URL: <https://fred.stlouisfed.org/categories/32273>

68. Статистичні дані по Японії. Офіційний сайт «FRED» URL: <https://fred.stlouisfed.org/categories/32281>

69. Non-performing loans in Central and Eastern Europe. Офіційний сайт «Statista» URL: <https://www.statista.com/study/56809/non-performing-loans/>

70. Кількість структурних підрозділів банків. Офіційний сайт «Національний банк України» URL: <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=34661581>

71. Вартість кредитів за даними статистичної звітності банків України. Офіційний сайт «Національний банк України» URL: https://www.bank.gov.ua/files/Procentlastb_KR.xls

72. Обсяги активних операцій та частка непрацюючих активів в цілому по системі. Офіційний сайт «Національний банк України» URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=48421072>

73. Розподіл кредитів, наданих фізичним та юридичним особам, за класами боржника. Офіційний сайт «Національний банк України» URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=56198273>

74. Розподіл кредитів, наданих суб'єктам господарювання за видами економічної діяльності, що класифікуються за розділами. Офіційний сайт «Національний банк України» URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=63743102>

75. Показник кредитів наданих МСП. Офіційний сайт «Національний банк України» URL: https://www.bank.gov.ua/files/Loans_MSE.xlsx

76. Показники по депозитам, залученим банками України Офіційний сайт «Національний банк України» URL: <https://www.bank.gov.ua/files/3.2-Deposits.xlsx>

77. Показники по кредитах, наданим банками України Офіційний сайт «Національний банк України» URL: <https://www.bank.gov.ua/files/3.3-Loans.xlsx>
78. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування. Архів від 2006 р. Офіційний сайт «Державна служба статистики України» URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ibd/kindj/arh_inv2018_u.html
79. Про умови за операцією кредитна лінія «Агросезон» ПАТ КБ «Приватбанк» URL: <https://privatbank.ua/business/kreditnaja-linija-agrosezon>
80. Про умови за операцією «Кредит під заставу депозиту» ПАТ КБ «Приватбанк» URL: <https://privatbank.ua/business/kredit-pod-depozit>
81. Про умови за операцією «Кредитний ліміт на розрахунковий рахунок» ПАТ КБ «Приватбанк» URL: <https://privatbank.ua/business/kreditnij-limit-na-raschetnij-schet>
82. Про проект Країна успішного бізнесу ПАТ КБ «Приватбанк» URL: <https://kub.pb.ua>
83. Про умови та форми взаємодії з бізнес сектором ПАТ КБ «Приватбанк» URL: <https://privatbank.ua/business>
84. Про умови кредитування бізнес сектору ПАТ «Банк Альянс» URL: <https://bankalliance.ua/business-credits>
85. Про умови кредитування бізнес сектору АТ «Райффайзен Банк Аваль» URL: <https://www.aval.ua/ru/biznesu/kredity>
86. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України стосовно пом'якшення графіку збільшення мінімального розміру статутного та регулятивного капіталу банків. Постанова НБУ від 21.12.2017 № 136. URL: <https://www.bank.gov.ua/news/all/natsionalniy-bank-pomyakshiv-grafik-zbilshennya-minimalnogo-rozmiru-statutnogo-ta-regulyativnogo-kapitalu-bankiv>
87. Харченко А.М. Розвиток законодавчого забезпечення інвестиційної функції банків в Україні. 2015. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/1-236-245.pdf>

88. Алескерова Ю.В. Кредитно-інвестиційна діяльність банків України. Глобальні та національні проблеми економіки. №18. 2017. С. 436-438.